

Ekonomisk uppföljning

Socialförvaltningen

september 2017

Socialförvaltningen per september 2017

Socialförvaltningen Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos	Fg. Prognos	förändr. Pr.
IFO myndighet	127 291	-147 746	-20 455	-22 800	-22 800	0
FO myndighet	214 822	-215 978	-1 156	-3 900	-3 500	-400
ÄO myndighet	268 086	-262 875	5 211	4 500	4 500	0
Flyktingverksamhet myndighet	47 048	-59 851	-12 802	-16 500	-13 500	-3 000
Totalt myndighet	657 247	-686 450	-29 203	-38 700	-35 300	-3 400
IFO kommunal regi	15 273	-13 710	1 563	1 300	1 300	0
FO kommunal regi	74 031	-73 651	380	1 400	1 400	0
ÄO kommunal regi	120 906	-130 560	-9 654	-10 900	-10 900	0
Flyktingmottagande kommunal regi	5 590	-6 131	-541	-600	-600	0
Totalt kommunal regi	215 801	-224 053	-8 252	-8 800	-8 800	0
Förändring semesterlöneskuld				-500	-500	0
Totalt socialförvaltningen	873 048	-910 503	-37 455	-48 000	-44 600	-3 400

Socialförvaltningens resultat per september visar ett underskott motsvarande 37,5 mkr och ett prognostiserat underskott på 48,0 mkr (-3,4 mkr).

För verksamhet med finansiering via kommunbidrag bedöms helårsprognosen till **-30,9 mkr** (-0,4 mkr)

- FO myndighet försämrar prognosen motsvarande **0,4 mkr** på grund av kommande volymökningar inom boende vuxna LSS samt personlig assistans enligt LSS.
- Uppskattad effekt av förändrad semesterlöneskuld är inkluderad i helårsprognosen då det finns risk att verksamheterna inte fullt ut kommer att lyckas att få ner semesterlöneskulden. Risken uppskattas till ca **0,5 mkr**.

För verksamhet med finansiering via migrationsverket bedöms helårsprognosen till **-17,1 mkr** (-3 mkr)

- Kommunen har anpassat sig till migrationsverkets nya ersättningsnivåer för perioden januari till juni vilket medfört minskade intäkter motsvarande **12,2 mkr**. Årsprognosen försämrar med 3 mkr till **-17,1 mkr** på grund osäkerhet kring migrationsverkets nya regelverk i kombination med osäkerhet kring antaganden för placeringskostnader.

Risker i prognos

- **IFO:** Volymrelaterad risk som exempelvis nya LVU (6 200 kr/dygn), LVM (4 500 kr/dygn) samt akut behov av skyddat boende (3 000 -4 000 kr/dygn)
- **FO:** Försäkringskassan drar in befintlig personlig assistans enligt SFB, akut boendesituation för brukare som bor hemma, nya förhandsbesked (befintlig boende med beslut i annan kommun enligt LSS), psykiatri där den rådande bostadsmarknaden är ett problem vilket kan innebära att kommunen tvingas köpa träningslägenheter.
- **ÄO:** Risk i volymförändringar inom hemtjänst och korttidsplatser, avvecklingen kring Björkbacken (sjukfrånvaro, uppsägningar).
- **Flykting:** Risk i antaganden kring antal nya barn och ungdomar samt osäkerhet vad gäller placeringskostnader bedöms till ca 1-2 mkr.

Nedan följer beskrivning per verksamhetsområde.

Individ- och Familjeomsorgen

IFO Myndighet <i>Tkr</i>	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos	Fg. Prognos	förändr. Pr.
Gemensamt/Administration	43 403	-48 231	-4 828	-4 800	-4 800	0
Institutionsvård vuxna	7 333	-9 318	-1 986	-1 800	-1 600	-200
Institutionsvård barn & ungdom	15 182	-19 180	-3 998	-5 000	-5 600	600
Familjehem vuxna	145	-108	36	0	0	0
Familjehem barn & ungdom	16 365	-15 825	539	1 000	1 700	-700
Jourhem barn & ungdom	1 932	-3 956	-2 024	-1 900	-1 800	-100
Öppna insatser vuxna	11 490	-14 353	-2 863	-3 100	-3 600	500
Öppna insatser barn & ungdom	17 216	-21 450	-4 234	-5 500	-5 500	0
Ekonomiskt bistånd	13 875	-14 670	-795	-1 300	-1 300	0
Familjerätt & familjerådgivning	349	-654	-304	-400	-300	-100
Totalt IFO myndighet	127 291	-147 746	-20 455	-22 800	-22 800	0

Prognosen är oförändrad för myndigheten. Nedan följer kommentar och förklaringar till underskottet på 20,5 mkr och bedömd helårsprognos på -22,8 mkr.

Personalsituationen inom myndigheten har förbättrats och antalet socionomkonsulter har minskat under perioden. Från och med september kommer det endast att finnas tre konsulter inom myndigheten. Sjukfrånvaron har också minskat vilket tyder på att arbetsmiljön har förbättrats. Introduktionsprogrammet för nyanställda startade i mars och innebär ett bättre omhändertagande av ny personal.

Myndigheten har vidtagit flera åtgärder för att minska budgetöverskridande. Effekterna av detta har dock motverkats av en stor ökning av antalet barnavårdsanmälningar och anmälningar gällande våld i nära relation.

De anmälningar som inkommit gäller i mer än hälften av fallen barn och ungdomar mellan 12-18 år. Eftersom kommunens insatser för denna målgrupp är mycket begränsad har ett samarbete mellan Barn- och ungdomsenheten, Resursenheten, Vuxenheten och Mini-Maria inletts för att kunna erbjuda insatser för missbrukande ungdomar och deras familjer. Placeringar har i flera fall varit nödvändigt för att bryta ett destruktivt beteende. Kommunens arvoderade familjehem har inte kunnat ta emot ungdomarna då problematiken varit alltför omfattande och placering i HVB har därför varit nödvändigt.

En stor ökning av antalet placerade barn och ungdomar i olika behandlingsskolor har också konstaterats. Myndigheten gör nu en striktare bedömning av ansökningar om behandlingsskolor med hänvisning till att skolan har det huvudsakliga ansvaret för barns skolgång. Denna åtgärd ger begränsad utdelning i år eftersom flertalet har beviljats insatsen för hela året.

En ny rutin för att arbeta med personer som aktualiseras på grund av våld i nära relation innebär att den våldsutsatta snabbt träffar representanter från Vuxenheten, Barn- och ungdomsenheten samt Försörjningsstödsenheten. En bedömning görs för att tillgodose behovet av skydd utifrån ett barnperspektiv utifrån följande rangordning: Det egna nätverket, vandrarhem/hotell, kvinnojour samt skyddat boende/institution.

Myndigheten har vid några tillfällen använt insatsen jourhem för våldsutsatta personer med barn, detta har varit bra för barnen men har också inneburit en betydligt lägre kostnad för kommunen. Planeringen är att fortsätta utveckla det arbetssättet.

Vuxenenheten har vidtagit flera åtgärder för att minska kostnaderna; omplaceringar till billigare boende i de fall de egna boendena varit fullbelagda, avslag till fortsatt boende i de fall personen inte aktivt arbetar med sin nykterhet/drogfrihet, behandlingshem beviljas normalt för tre månader med fortsatt öppenvård på hemmaplan. För att motverka kostsamma institutionsplaceringar beviljas boendestöd och arbetsträning i större utsträckning, ofta i kombination med den egna öppenvården Måsen. Måsen kommer att utvecklas under hösten 2017 samt våren 2018 för att fler insatser ska kunna genomföras på hemmaplan.

IFO Kommunal regi Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos	Fg. Prognos	förändr. Pr.
Öppna insatser barn & ungdom	9 625	-8 401	1 225	1 300	1 300	0
Öppna insatser vuxna	5 648	-5 310	338	0	0	0
Totalt IFO kommunal regi	15 273	-13 710	1 563	1 300	1 300	0

Öppna insatser barn och ungdom visar ett positivt resultat till följd av vakanta tjänster. Ytterligare vakanta tjänster har uppstått vilket ger ett positivt resultat.

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning

FO Myndighet Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos	Fg. Prognos	förändr. Pr.
Gemensamt/ Administration	12 440	-12 846	-405	-600	-600	0
Hemtjänst ordinärt boende	8 944	-9 184	-240	-500	-500	0
Boendestöd ordinärt boende	5 035	-4 172	863	1 000	900	100
Korttidsboende	2 053	-3 067	-1 014	-1 100	-1 100	0
Särskilt boende/ annat boende	21 432	-22 995	-1 563	-2 300	-2 300	0
Övriga insatser ordinärt boende	4 724	-5 884	-1 159	-1 500	-1 400	-100
Boende vuxna LSS	65 502	-68 497	-2 995	-5 600	-5 400	-200
Boende barn & unga LSS	11 133	-7 515	3 618	4 400	4 400	0
Personlig assistans LSS/SFB	31 231	-32 627	-1 396	-2 000	-1 700	-300
Daglig verksamhet LSS	31 699	-29 224	2 475	3 000	3 000	0
Korttidsvistelse LSS	10 166	-10 355	-190	200	200	0
HsL LSS	2 702	-2 223	479	600	600	0
Övriga insatser LSS	7 761	-7 389	372	500	400	100
Totalt FO myndighet	214 822	-215 978	-1 156	-3 900	-3 500	-400

Resultatet för perioden innebar en viss förbättring mot föregående period. Det var framförallt inom boendestödet som volymerna var något mindre än förväntat samt att boende barn enligt LSS fortsätter att påverka resultatet utifrån en varaktig volymminskning under året. Även övriga insatser inom LSS har en mindre volymnivå än förväntat.

Periodens resultatförbättring motverkas dock för återstoden av året av kommande volymökningar inom boende vuxna LSS samt personlig assistans enligt LSS. Den senare volymförändringen är föranlett av ett ärende från IFO som övertas från och med oktober innevarande år och kommer att belasta myndigheten resterande del av året. Prognosen är justerad till -3,9 mkr (-0,4 mkr).

FO Kommunal regi Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos	Fg. Prognos	förändr. Pr.
Gemensamt/Administration	2 500	-2 200	301	200	200	0
Hemtjänst ordinärt boende	541	-261	280	200	200	0
Boendestöd ordinärt boende	1 163	-1 681	-518	-600	-600	0
Korttidsboende	0	-56	-56	0	0	0
Särskilt boende/annat boende	4 737	-5 265	-528	-200	-200	0
Övriga insatser ordinärt boende	644	-644	0	0	0	0
Boende vuxna LSS	37 407	-37 721	-314	0	0	0
Personlig assistans LSS/SFB	7 991	-7 867	123	0	0	0
Daglig verksamhet LSS	11 748	-10 524	1 223	1 600	1 600	0
Korttidsvistelse LSS	3 406	-3 398	9	200	200	0
Övriga insatser LSS	3 894	-4 034	-139	0	0	0
Totalt FO kommunal regi	74 031	-73 651	380	1 400	1 400	0

Det negativa resultatet för Boende för vuxna enl. LSS är enligt prognos. TYDA gör ett mer positivt resultat än förväntat, under hösten kommer verksamheten dock belastas med kostnader relaterade till flytt av lokal samt högre hyror. Prognosen inkluderar det positiva resultat som verksamheten tar med sig från föregående år. Korttidsvistelse har haft en hög omsättning på personal samt flera sjukskrivningar vilket har lett till högre personalkostnader än förväntat. Det tidigare positiva resultatet balanseras ut av dessa högre kostnader. Det negativa resultatet för Boendestöd i ordinärt boende innefattar även föregående års negativa resultat, vilket per september är -154 tkr. Åtgärder har vidtagits gällande bemanningen för att minska underskottet men detta kommer att synas tidigast i december.

Äldreomsorgen

ÄO Myndighet Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos	Fg. Prognos	förändr. Pr.
Gemensamt/Administration	18 730	-18 748	-18	-500	-700	200
Hemtjänst ordinärt boende	76 057	-69 775	6 281	8 600	8 600	0
Korttidsboende	28 280	-24 560	3 720	4 500	4 000	500
Dagverksamhet	3 823	-3 824	-1	0	0	0
Vård- & omsorgsboende	138 616	-143 026	-4 410	-7 500	-6 800	-700
Öppen verksamhet	114	-99	15	0	0	0
Övriga insatser ordinärt boende	2 466	-2 842	-376	-600	-600	0
Totalt ÄO myndighet	268 086	-262 875	5 211	4 500	4 500	0

Perioden innebar en resultatförbättring inom främst hemtjänst och korttidsboende. Effekten beror på en mindre volym än budgeterad. Utfallet för perioden motverkas dock av ökade kostnader för entreprenaderna gällande vård och omsorgsplatser.

Prognosen kvarstår men bottnar i att volymerna för hemtjänst och korttidsplatser ligger kvar på nuvarande nivå och att möjliga effekter av prisjusteringar gällande entreprenaderna slår igenom under resterande del av året.

ÄO Kommunal regi Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos	Fg. Prognos	förändr. Pr.
Gemensamt/ Administration	3 193	-3 619	-426	-400	-400	0
Hemtjänst ordinärt boende	50 646	-54 149	-3 503	-3 500	-3 500	0
Korttidsboende	12 556	-12 832	-277	-500	-500	0
Dagverksamhet	3 779	-3 410	369	500	500	0
Vård- & omsorgsboende	48 505	-54 343	-5 838	-7 000	-7 000	0
Övriga insatser ordinärt boende	2 228	-2 206	22	0	0	0
Totalt ÄO kommunal regi	120 906	-130 560	-9 654	-10 900	-10 900	0

Prognosen för särskilt boende för året kvarstår på -7 mkr. September har belastats av sommarens ökade lönekostnader. Under ordinära förutsättningar stabiliserar verksamheten sin ekonomi under hösten. I år ser vi dock en risk för ökade kostnader fram till avvecklingen på grund av ökad oro och osäkerhet. Ledningsgruppen ser en risk för ökad omsättning av personalen samt högre kostnader för sjukskrivning.

Prognosen för hemtjänst är för året -3,5 mkr. En stor del av årets negativa resultat beror på att det svåra rekryteringsläget inför, och även under, sommaren medförde högre kostnader än förväntat. Hemtjänsten har fått flera nya ärenden och har svårigheter att anställa personal då vakanser inte får tillsättas inför avvecklingen på boendet i etapp 1. Risken är att detta leder till ökad övertid och sjukskrivning. För att se på hemtjänstens resultat på ett rättvisande bör förtydligas att i resultatet per september ingår -554 tkr som avser föregående års resultat.

Under hösten har två chefer på boende sagt upp sig och en på hemtjänsten. Inom verksamheten leder detta till ökad belastning för kvarvarande chefer eftersom avvecklingsprocessen inte påbörjats ännu. Rekrytering pågår för chefstjänsten inom hemtjänsten där behovet av arbetsledning ökar då verksamheten växer.

I prognosen för hemtjänsten ingår effekten av det politiska beslutet att göra larm kostnadsfria för hemtjänstens kunder. Trygghetslarmen i hemtjänsten har sedan den 1 januari varit kostnadsfria för kunden vilket gett en stor ökning av antal larm som effekt. Under perioden första maj till fjortonde augusti har 89 trygghetslarm installerats, vilket ger 152 larm totalt hittills i år.

Flyktningmottagande

Flykting myndighet Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos	Fg. Prognos	förändr. Pr.
Totalt flyktningmottagande	57 632	-59 851	-2 218			
Kommunbidrag	-10 584		-10 584			
Nettoresultat	47 048	-59 851	-12 802	-16 500	-13 500	-3 000
<i>varav ändrad ersättning Migr.verket</i>	<i>-12 168</i>		<i>-12 168</i>	<i>-12 168</i>	<i>-12 168</i>	

Nettoresultatet för flyktningmottagandet inom myndighet uppgår till -12,8 mkr. Resultatet inkluderar den retroaktiva justeringen av placeringsintäkter motsvarande minskade intäkter på 12,2 mkr.

Prognosen är justerad till -16,5 mkr där engångseffekt migrationsverket motsvarar -12,2 mkr och prognos jan-dec står för -4,3 mkr. Prognosen har försämrats med 3 mkr jämfört med tidigare bedömning. Anledning till prognosförändring är en kombination av svårighet att anpassa verksamheten till migrationsverkets nya regelverk, osäkerhet kring nytillkomna barn och ungdomar samt antaganden avseende placeringskostnader.

Nya ersättningsnivåer per 2017-07-01:

- 0-17 år 1 350 kr/dygn (tidigare 1 900:-/dygn)
- 18-21 år med PUT/TUT (längre än 12 månader) 750 kr/dygn (tidigare 1 900:-/dygn)
- Ingen ersättning för 20-åringar utan studiehjälp
- 18-21 år i asylprocess faktiska vårdkostnader ifall de uppfyller vårdbehov med LVU-liknande kriterier. I övrigt utgår ingen ersättning.
- 0-21 år vård med stöd av LVU ersätts med faktiska kostnader.

Exempel på faktorer som påverkar prognossäkerheten:

- Ungdomar blir kvar på dyrare boende med lägre ersättning från migrationsverket. Detta hade motverkats om fler stödboenden varit tillgängliga.
- Ökat antal tomplatser i samband med uppsagda avtal där det varit omöjligt att flytta samtliga ungdomar samtidigt.
- Ingen ersättning för de som fyllt 19-20 år och inte har studiehjälp.
- För ungdomar som avviker utgår ingen ersättning från migrationsverket medan kostnad kvarstår under uppsägningstiden.
- Vid uppskrivning av ålder uppstår ofta ett glapp på drygt tre veckor mellan uppskrivningen och tiden då migrationsverket informerar ungdomen. Ingen ersättning utgår för den perioden.

Baserat på ovanstående är prognosen justerad till -16,5 mkr (-3 mkr). Verksamheten bedömer dock de antaganden som ligger till grund för prognosen kan förändras och därmed försämma prognosen. Verksamheten bedömer risken till ca 1-2 mkr.

Flykting kommunal regi <i>Tkr</i>	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos	Fg. Prognos	förändr. Pr.
Gemensamt/ Administration	5 590	-6 131	-541	-600	-600	0
Totalt flyktingmottagande	5 590	-6 131	-541	-600	-600	0

Boendekedjans negativa resultat förklaras av oförväntade hyreshöjningar samt högre kostnader för sommaren än planerat.